



## Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Inhoudelijke Ondersteuning**

*aan* De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

*datum* 31 januari 2018

Betreffende wetsvoorstel:

### **34627**

Wijziging van de Elektriciteitswet 1998 en van de Gaswet (voortgang energietransitie)

### **Eindstemming wetsvoorstel**

Het wetsvoorstel is 30 januari 2018 aangenomen door de Tweede Kamer. SP, PvdA, GroenLinks, PvdD, DENK, 50PLUS, D66, VVD, SGP, CDA en de ChristenUnie stemden voor.

### **Aangenomen amendementen**

#### **Diverse artikelen**

28 → 42 → **43** (Dik-Faber en Jetten) over full disclosure

Dit amendement zorgt voor 100% certificering van het stroometiket («Full Disclosure»), zodat meer transparantie ontstaat over de herkomst van elektriciteit in de Nederlandse energiesector. In de huidige situatie en in het wetsvoorstel geldt deze verplichting alleen voor duurzame elektriciteit, in de vorm van Garanties van Oorsprong (GvO's). Het is onduidelijk voor de consument waar de resterende grijze elektriciteit vandaan komt en naartoe gaat. De consument heeft in een eerlijke elektriciteitsmarkt bovendien recht op inzicht in de herkomst en de werkelijke CO<sub>2</sub>-afdruk van grijze stroom.

Omdat het begrip "garantie van oorsprong" bij elektriciteit op grond van de Europese richtlijnen alleen gebruikt mag worden voor elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen of HR-WKK-elektriciteit, wordt voor elektriciteit die is opgewekt uit andere dan hernieuwbare energiebronnen de term "certificaten van oorsprong" geïntroduceerd. De systematiek blijft verder gelijk aan die van garanties van oorsprong: een elektronisch systeem waarop de certificaten worden geboekt.

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.



datum 31 januari 2018

blad 2

Met deze wijziging van de Elektriciteitswet 1998 wordt het voor leveranciers van elektriciteit verplicht om elke levering van elektriciteit aan een Nederlandse afnemer, ongeacht de bron, te onderbouwen met een garantie van oorsprong of een certificaat van oorsprong.

De verplichting om transparant te zijn over de herkomst van stroom maakt een betrouwbare vergelijking tussen leveranciers mogelijk. Het amendement zorgt bovendien voor een gelijk speelveld tussen producenten van groene en grijze elektriciteit. De Council of European Energy Regulators (CEER), waar de ACM lid van is, beveelt 100% transparantie aan voor de stroommarkt: zowel het groene als het grijze deel wordt dan volledig gecertificeerd zodat de herkomst duidelijk is. Oostenrijk en Zwitserland hebben volledige certificering reeds succesvol ingevoerd, het aandeel duurzame elektriciteit is daar gestegen. Er zijn geen technische bezwaren die volledige certificering in de weg staan, aangezien de productie van grijze stroom nu al geregistreerd wordt. CertiQ krijgt een centrale rol bij de uitgifte van de certificaten van oorsprong en moet haar systemen hierop inrichten. De kosten van invoering zijn beperkt en zijn voor consumenten verwaarloosbaar. Het amendement voorziet niet in een transparantieverplichting voor gas uit niet-hernieuwbare bronnen omdat hier geen etiketteringsverplichting voor geldt.

**Aangenomen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, 50PLUS, D66, de SGP en de ChristenUnie**

#### **Artikel I, onderdeel AG**

#### **II Artikel II, onderdeel Ua**

29 (Agnes Mulder en Jetten) over transparant financieel beleid

De indiener beoogt met dit amendement de transparantie over het financieel beleid van netbeheerders en netwerkbedrijven te borgen. Op grond van artikel 37, lid 13 van de Elektriciteitsrichtlijn (2009/72/EG) en artikel 41, lid 13, van de Gasrichtlijn (2009/73/EG) moeten lidstaten voorzien in geschikte en doelmatige mechanismen ten behoeve van controle en transparantie. Deze bepalingen hebben tot doel misbruik van machtspositie, met name ten nadele van afnemers, te voorkomen. Een transparant financieel beleid van netbeheerders is van belang teneinde de toezichthouder en aangeslotenen in staat te stellen na te gaan of de inkomsten van netbeheerders worden aangewend voor de uitvoering van wettelijke taken. De door netbeheerders te publiceren informatie is voor marktpartijen noodzakelijk om door netbeheerders in rekening gebrachte financiële vergoedingen, tarieven en bedragen voor het uitvoeren van opgedragen wettelijke taken te kunnen herleiden en controleren, teneinde eventueel misbruik van hun positie te voorkomen. De Autoriteit Consument en Markt (ACM) houdt in Nederland toezicht op netbeheerders en netwerkbedrijven. De wet schrijft voor dat de ACM de jaarlijkse tariefvoorstellen van netbeheerders aan belanghebbenden ter consultatie moet voorleggen. De informatie uit het verslag van de afzonderlijke boekhouding stelt belanghebbenden in staat om de door de ACM geconsulteerde tarieven ook daadwerkelijk te beoordelen. De door netbeheerders te publiceren informatie in de vorm van een verslag over het afgelopen kalenderjaar dient uiterlijk op 1 oktober op een voor het publiek eenvoudig toegankelijke, geschikte wijze van het daaropvolgende jaar te zijn gepubliceerd. Tot slot is van belang dat in de boekhouding van netbeheerders een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen



datum 31 januari 2018

blad 3

inkomsten en kosten die verband houden met de wettelijke taken als bedoeld in artikel 16 en de in artikel 17a bedoelde tijdelijke taken. Van belang is ook dat financiële bijdragen door netbeheerders van met hun in een concern, te weten een groep als bedoeld in artikel 24b van boek 2 BW, verbonden groepsmaatschappijen, alleen mogelijk is met toestemming van de aandeelhouders.

**Aangenomen. Voor: SP, de PvdD, DENK, 50PLUS, D66, de VVD, de SGP, het CDA en de ChristenUnie**

**Invoegen zinsnede in artikel II, onderdeel K, in artikel 8, tweede lid, na 'kwaliteit' 20 (Van der Lee en Van Tongeren) over het toevoegen van veiligheid en betrouwbaarheid aan het begrip kwaliteit**

Staatstoezicht op de Mijnen constateert in haar Uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets met betrekking tot het Wetsvoorstel Voortgang Energietransitie dat er ten aanzien van veiligheid wijzigingen plaatsvinden, die ongewenste neveneffecten kunnen hebben voor de handhaafbaarheid van de gaswet. SodM constateert dat niet is vastgelegd dat veiligheid integraal onderdeel uitmaakt van het begrip kwaliteit, dat wel is vastgelegd in de nieuwe gaswet. De indiener van dit amendement is van mening dat dit ongewenst is. Veiligheid is bij gebruik en distributie van gas namelijk een wezenlijk aandachtspunt. De handhaafbaarheid van de wettelijke eisen op gebied van veiligheid is ook van groot belang. Dit amendement regelt daarom expliciet dat onder kwaliteit tevens de veiligheid en betrouwbaarheid van het net wordt begrepen.

**Aangenomen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, 50PLUS, de VVD, de SGP, het CDA en de ChristenUnie**

#### **Diverse artikelen**

19 → 23 → **39** (Jetten c.s.) over het afschaffen van de gasaansluitplicht

Lokale overheden hebben een belangrijke regierol in de verduurzaming van ons land. Gemeenten hebben inzicht in de lokale wensen en mogelijkheden en de gemeenten kunnen daarom het beste bepalen welke energieaansluiting het beste past bij een gebied. Om de verdere verduurzaming van onze dorpen en steden mogelijk te maken moeten er stappen gezet worden. Het laten vervallen van de gasaansluitplicht in aangewezen gebieden, zodat deze gebieden geheel gasloos worden, is daar een voorbeeld van. Dit amendement regelt dat deze ambitie ook in de praktijk uitgevoerd kan worden. Momenteel moet een netbeheerder een kleinverbruiker die daarom vraagt voorzien van een aansluiting op het gasnet, waarbij standaard aansluit- en transporttarieven in rekening worden gebracht. Er gelden twee uitzonderingen. Gebieden kunnen op basis van artikel 12b, eerste lid, onderdeel f, van de Gaswet in de gebiedsindelingscode worden uitgezonderd van de aansluitplicht op gas indien er in een gebied een warmtenet aanwezig is of wordt gepland in een door een gemeente opgesteld warmteplan (artikel 4.2 van de Gebiedsindelingscode gas). De tweede uitzondering betreft een gebied waar een netbeheerder niet op economische voorwaarden een gastransportnet in werking kan hebben, onderhouden of ontwikkelen. Deze uitzondering is in de Gebiedsindelingscode gas uitgewerkt voor aansluitingen «buiten de bebouwde kom». Om Nederland gasvrij te maken is het van groot belang dat deze plicht komt te vervallen en dat de besluitvorming over de



datum 31 januari 2018

blad 4

warmtevoorziening zo veel mogelijk decentraal wordt belegd. Met dit amendement wordt voorgesteld om: a. nieuwbouw niet aan te sluiten op het gastransportnet. Op deze hoofdregel kan alleen een uitzondering worden gemaakt als het te bouwen bouwwerk in een gebied ligt dat door een college van burgemeester en wethouders is aangewezen als gebied waar aansluiting op het gastransportnet om zwaarwegende redenen van algemeen belang noodzakelijk is, waaronder begrepen de maatschappelijke kosten en baten, aansluitingen strikt noodzakelijk maakt. Bij ministeriële regeling worden hiertoe nadere regels gesteld; b. het college van burgemeester en wethouders – in aanvulling daarop – de mogelijkheid te bieden om gebieden aan te wijzen waar geen nieuwe aansluitingen meer komen, omdat daar zich een warmtenet of een andere voor de warmtevoorziening toereikende energie-infrastructuur bevindt of gaat bevinden. Een college van burgemeester en wethouders kan in deze gebieden slechts besluiten tot een aansluiting op het gastransportnet, wanneer zwaarwegende redenen van algemeen belang, waaronder begrepen de maatschappelijke kosten en baten, aansluitingen strikt noodzakelijk maken. Bij ministeriële regeling worden hiertoe nadere regels gesteld. Met onderdeel a wordt bereikt dat nieuwbouw gasvrij wordt opgeleverd. Er zijn voor nieuwbouw in de meeste gevallen voldoende bewezen alternatieven om te voorzien in de warmtevoorziening, die betaalbaar zijn en comfort bieden. Dit geldt niet alleen voor nieuwbouwwoningen, maar betreft alle kleinverbruikers en daarmee dus ook de kleinere bedrijven. Het beperken tot de woonfunctie, heeft als nadeel dat een netbeheerder wel verplicht blijft tot het aansluiten van een of enkele kleine ondernemingen in een wijk. Dat zorgt ervoor dat er mogelijk toch aanleg of uitbreiding van het gastransportnet moet plaatsvinden. Dat sluit niet aan bij de transitie naar aardgasvrij en is kosteninefficiënt. Uitzonderingen op het algemene uitgangspunt dat nieuwbouw gasvrij wordt opgeleverd (onderdeel a) zijn mogelijk indien de gemeente een gedegen onderbouwd besluit neemt tot aanwijzing van een gebied waar de aansluitplicht wel geldt. Zij moet dan onderbouwen dat er sprake is van zwaarwegende redenen van algemeen belang, waaronder begrepen de maatschappelijke kosten en baten, die een uitzondering noodzakelijk maken. Deze uitzondering is nodig, omdat het niet overal al goed mogelijk is om aardgasvrij te bouwen. Niet op alle locaties is immers een warmtenet mogelijk of beschikbaar. Het aanleggen van een warmtenet voor enkele woningen is financieel vaak niet haalbaar. Ook de mogelijkheid van het toepassen van een water-water warmtepomp (bron grondwater of bodem) is afhankelijk van de locatie, evenals van een lucht-water warmtepomp (inclusief ventilator buiten). Met onderdeel b krijgen gemeenten te bevoegdheid om gebieden aan te wijzen waar de geldende aansluitplicht voor netbeheerders komt te vervallen, ook in geval er een gastransportnet aanwezig is. Gemeenten hebben inzicht in de lokale wensen en mogelijkheden en kunnen daarom het beste bepalen welke energievoorziening het beste past. Zij kunnen over de gemaakte keuzes ook lokaal verantwoording afleggen. De bevoegdheid kan worden ingezet om gebieden aan te wijzen waar zich een warmtenet of andere energie-infrastructuur bevindt of gaat bevinden die kan voorzien in de verwachte warmtebehoefte. De aanwijzing heeft tot gevolg dat dat gebied stapsgewijs gasloos wordt, doordat geen nieuwe aansluitingen meer worden aangelegd en bestaande aansluitingen niet meer worden vervangen als dat nodig is. Dit besluit kan op grond van de huidige wet alleen worden genomen op voorstel van netbeheerders en indien er zich in het aan te wijzen gebied een warmtenet bevindt of gaat bevinden. Wat nieuw is, is dat deze bevoegdheid bij het college van burgemeester en wethouders wordt gelegd en wordt uitgebreid, zodat deze ook kan



datum 31 januari 2018

blad 5

worden ingezet om in een gebied over te gaan naar andere energie-infrastructuur die kan voorzien in de verwachte warmtebehoefte. Een dergelijk besluit vraagt maatwerk. Het ligt voor de hand dat daarover overleg plaatsvindt met de betrokken kleinverbruikers (bewoners en kleine bedrijven) en de netbeheerders voor gas en elektriciteit en/of warmteleveranciers in dat gebied. Voor de netbeheerder zal het per gebied verschillen of de aansluitplicht wel of niet geldt. Voor plekken waar het gastransportnet wordt uitgebreid, geldt in beginsel dus geen aansluitplicht. Om inzichtelijk te hebben in welke straten en wijken de aansluitplicht alsnog geldt vanwege gemeentelijke besluiten, moeten gemeenten hun besluit melden bij de Autoriteit Consument en Markt (ACM). ACM zal deze gebieden vervolgens registreren (op minimaal postcode 6-niveau) en openbaar maken op de website. Met dit amendement beogen de indieners om vaart te maken met de energietransitie en de consumptie van Gronings gas te verminderen. Op dit moment wordt nieuwbouw nog steeds aangesloten op het gasnetwerk aangezien de netwerkbeheerders verplicht zijn aansluitingen te regelen. Omdat gasnetwerken een lange investeringsduur hebben, zal nieuwbouw die nu met gasaansluitingen gebouwd wordt, waarschijnlijk nog decennia lang van gas gebruik maken. De indieners willen dit voorkomen, en ervoor zorgen dat nieuwbouw in principe zonder aansluitingen op gas wordt gebouwd, en in plaats daarvan duurzame alternatieven krijgen. Dit laat onverlet dat gemeenten onder zeer strikte voorwaarden de mogelijkheid moet worden gegeven toch te kiezen voor een gasaansluiting indien de maatschappelijke kosten en baten afweging dit noodzakelijk maakt. Het voorgaande geldt uiteraard ook voor nieuwbouw in gebieden waar er reeds gastransportnet aanwezig is, maar een gemeente besluit dat gebied aan te wijzen als een gebied waar zich een warmtenet of andere energie-infrastructuur bevindt of gaat bevinden die kan voorzien in de verwachte warmtebehoefte. In de Energieagenda was reeds tot de afschaffing van de aansluitplicht besloten, wat in het regeerakkoord van deze coalitie is bekrachtigd, maar dit is desondanks nog geen onderdeel van de voorliggende wet Voortgang Energietransitie. De indieners zijn van mening dat het besluit tot afschaffen van de aansluitplicht in deze wetgeving moet worden verankerd om ervoor te zorgen dat nieuwbouwprojecten zo snel mogelijk van het gas af kunnen.

**Aangenomen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, 50PLUS, D66, de VVD, de SGP, het CDA en de ChristenUnie**

## **Verworpen en ingetrokken amendementen**

**Invoegen onderdeel 1a na artikel I, onderdeel A**

**Invoegen onderdeel AGA na artikel I, onderdeel AG**

9 → **24** (Moorlag c.s.) over een rendementseis van tenminste 45% voor kolencentrales vanaf 2021

Dit amendement zorgt voor 100% certificering van het stroometiket («Full Disclosure»), zodat meer transparantie ontstaat over de herkomst van elektriciteit in de Nederlandse energiesector. In de huidige situatie en in het wetsvoorstel geldt deze verplichting alleen voor duurzame elektriciteit, in de vorm van Garanties van Oorsprong (GvO's). Het is onduidelijk voor de consument waar de resterende grijze elektriciteit vandaan komt en naartoe gaat. De consument heeft in een eerlijke elektriciteitsmarkt bovendien recht op inzicht in de herkomst en de werkelijke CO<sub>2</sub>-afdruk van grijze stroom.



datum 31 januari 2018

blad 6

Omdat het begrip "garantie van oorsprong" bij elektriciteit op grond van de Europese richtlijnen alleen gebruikt mag worden voor elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen of HR-WKK-elektriciteit, wordt voor elektriciteit die is opgewekt uit andere dan hernieuwbare energiebronnen de term "certificaten van oorsprong" geïntroduceerd. De systematiek blijft verder gelijk aan die van garanties van oorsprong: een elektronisch systeem waarop de certificaten worden geboekt.

Met deze wijziging van de Elektriciteitswet 1998 wordt het voor leveranciers van elektriciteit verplicht om elke levering van elektriciteit aan een Nederlandse afnemer, ongeacht de bron, te onderbouwen met een garantie van oorsprong of een certificaat van oorsprong.

De verplichting om transparant te zijn over de herkomst van stroom maakt een betrouwbare vergelijking tussen leveranciers mogelijk. Het amendement zorgt bovendien voor een gelijk speelveld tussen producenten van groene en grijze elektriciteit. De Council of European Energy Regulators (CEER), waar de ACM lid van is, beveelt 100% transparantie aan voor de stroommarkt: zowel het groene als het grijze deel wordt dan volledig gecertificeerd zodat de herkomst duidelijk is. Oostenrijk en Zwitserland hebben volledige certificering reeds succesvol ingevoerd, het aandeel duurzame elektriciteit is daar gestegen. Er zijn geen technische bezwaren die volledige certificering in de weg staan, aangezien de productie van grijze stroom nu al geregistreerd wordt. CertiQ krijgt een centrale rol bij de uitgifte van de certificaten van oorsprong en moet haar systemen hierop inrichten. De kosten van invoering zijn beperkt en zijn voor consumenten verwaarloosbaar. Het amendement voorziet niet in een transparantieverplichting voor gas uit niet-hernieuwbare bronnen omdat hier geen etiketteringsverplichting voor geldt.

**Verworpen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK en 50PLUS**

#### **Invoegen onderdeel 1a in artikel I, onderdeel A**

#### **Invoegen onderdeel AGA in artikel I, onderdeel AG**

10 → **25** (Moorlag) over een rendementseis van tenminste 48% voor kolencentrales vanaf 2031

De indiener beoogt met dit amendement de energietransitie een impuls te geven en de uitstoot van broeikasgassen versneld terug te dringen. De aanleiding hiervoor is het Klimaatverdrag van Parijs van 12 december 2015 en de door indiener gewenste omschakeling van een samenleving die afhankelijk is van fossiele energie naar een samenleving die draait op duurzame energie. Kolencentrales zijn meer dan welke andere energieopwekkende installatie verantwoordelijk voor de uitstoot van broeikasgassen. Het is bovendien van belang dat de overheid een onmiskenbaar signaal afgeeft dat de transitie naar een duurzame energietransitie een onomkeerbaar en urgent proces is. Door middel van dit amendement wordt beoogd de laatste vijf kolencentrales uit te faseren. Voor deze laatste vijf kolencentrales geldt dat zij uiterlijk in 2030 gesloten moeten worden. De indiener heeft overwogen wat het juiste middel zou moeten zijn om de kolen-exit te bewerkstelligen en daarbij meegewogen dat aan sommige middelen juridische bezwaren kleven. Een energetische rendementsnorm per centrale heeft deze bezwaren niet. Deze norm bestaat al in het Activiteitenbesluit bij de Wet Milieubeheer (art. 5.12a Activiteitenbesluit Milieubeheer). De indiener beoogt deze al bestaande norm verder aan te scherpen, waarbij dus niet een nieuwe juridische norm wordt geïntroduceerd. Het



datum 31 januari 2018

blad 7

Activiteitenbesluit is al een keer aangescherpt om het Energieakkoord van 2013 te ondersteunen. Toen is een rendementsnorm van 40% vastgelegd. Deze norm wil de indiener nu verhogen naar 48% in 2030. Dit gebeurt door het opnemen van een daartoe strekkend nieuw artikel 70 in de Elektriciteitswet in het hoofdstuk 5 Duurzame elektriciteitsvoorziening. Dit leidt dan, zoals hiervoor genoemd, tot sluiting van de laatste vijf kolencen-trales uiterlijk in 2030. De indiener acht een dergelijke maatregel voorzienbaar, omdat Minister J. Cramer van VROM al in 2007 in antwoorden op Kamervragen heeft aangegeven dat kolencentrales in hun mogelijkheden zullen worden beperkt. In de vergunningen, dan wel in de overwegingen daarbij, zijn voor de laatst geopende drie kolencentrales ook CCS-verplichtingen en CO<sub>2</sub>-beperkingen opgenomen. Bij het in acht nemen van de ruime overgangsperiodes die in het amendement opgenomen zijn, in combi-natie met de voorzienbaarheid van deze maatregel, wordt de kans op nadeelcompensatie hiervoor geminimaliseerd.

**Verworpen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK en 50PLUS**

**Toevoegen onderdeel f in artikel I, onderdeel P, wordt aan artikel 17c, tweede lid  
Toevoegen onderdeel f in artikel II, onderdeel S, wordt aan artikel 10d, tweede lid**

18 → 21 (Van der Lee en Van Tongeren) over mogelijke flexibele bijdrage netwerkbedrijven

De energiemarkt is bij uitstek een innovatieve en snel veranderende markt. Totdat de energietransitie is voltooid, zullen de overheid en alle betrokken partijen zich telkens en nog voor vele jaren blijvend moeten aanpassen aan de actualiteit. Ook heeft iedereen er baat bij dat de energietransitie zich zo snel mogelijk voltrekt en alle betrokken partijen zich hiervoor zo sterk mogelijk kunnen inzetten. Via dit amendement wordt geregeld dat netwerkbedrijven flexibel én innovatief kunnen bijdragen aan de energietransitie. Zo kunnen zij ook nieuwe taken verrichten waar de energietransitie en innovatieve ontwikkelingen daarvoor in de markt straks om vragen, maar waarvan nu nog niet het exacte karakter bekend is, bijvoorbeeld op het gebied van digitalisering. Wel blijft het van belang dat er een goed functionerende markt wordt gefaciliteerd en dat er duidelijkheid is over de marktordening. Daarom zijn er een aantal principes die de mogelijke activiteiten en de rol van een netwerkbedrijf omschrijven: • Beheer en onderhoud van vitale energie-infrastructuur • Via de netwerkactiviteiten faciliteren van de energiemarkt • Gegevens, kennis, expertise en investeringen inzetten voor de energietransitie • Met publiek geld mogen geen taken door het netwerkbedrijf worden uitgevoerd in de energietransitie die een goed functionerende markt kunnen verstoren Deze principes beschrijven duidelijk de rol van netwerkbedrijven en zorgen voor duidelijkheid op de markt waarbij kan worden opgemerkt dat het in normale concurrentie aanbieden van diensten door netwerkbedrijven niet als een verstoring van een goed functionerende markt wordt gezien.

**Verworpen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK en 50PLUS**



datum 31 januari 2018

blad 8

### **Invoegen onderdeel 01 in artikel II, onderdeel N, voor het eerste onderdeel**

26 (Wassenberg) over bevoegdheden van de gasnetbeheerder

Dit amendement regelt dat een netbeheerder expliciet de bevoegdheid heeft om te besluiten een gasnet niet te vervangen, het stoppen met onderhoud, of om een gasnet te verwijderen in verband met de energie-transitie, bijvoorbeeld met het oog op de uitfasering van het gebruik van aardgas. Het ligt in de rede dat dit in overleg met de gemeente gebeurt. Er bestaat geen onderlinge hiërarchie tussen de genoemde onderdelen van het lid en zodoende dient de netbeheerder altijd de veiligheid voorop stellen.

**Verworpen. Voor: SP, de PvdA en de PvdD**

### **Artikel II, onderdeel N**

#### **Invoegen artikel XVa na artikel XV**

27 (Wassenberg) over gasloos als nieuw norm

Dit amendement regelt dat de aansluitverplichting vervalt. De gasnetbeheerder kan nog wel voorzien in nieuwe aansluitingen, maar alleen wanneer zwaarwegende redenen dit strikt noodzakelijk maken. Met dit amendement wordt gasloos de nieuwe norm, zowel voor nieuwbouw als voor bestaande bouw. In de huidige wet heeft de gemeente geen rol in de motivering waarom wijken wel of niet aan het aardgasnet verbonden zijn of worden. Logische consequentie van dit amendement is dat de gemeente geen rol speelt bij gasaansluitingen en dus niet hoeft te motiveren waarom wijken van het gasnet worden afgehaald, net zo min als dat onder de vigerende wetgeving het geval is. Gemeenten hoeven daardoor niet langer omstandig te motiveren waarom zij gasvrije wijken aanwijzen. Bij amendement 23 van het lid Jetten c.s. is die motiveringsplicht voor de gemeenten wel aan de orde. Daarmee blijft gasaansluiting de norm in de bestaande bouw, waarvan alleen gemotiveerd kan worden afgeweken door gemeenten. Dat is een flinke drempel voor gemeenten om wijken gasvrij te maken.

**Verworpen. Voor: SP, de PvdA, de PvdD en 50PLUS**

### **Diverse artikelen**

7 (Bosman) over het laten vervallen van de gasaansluitplicht

Lokale overheden hebben een belangrijke regierol in de verduurzaming van ons land. Gemeenten hebben inzicht in de lokale wensen en mogelijkheden en de gemeenten kunnen daarom het beste bepalen welke energieaansluiting het beste past bij een gebied. Om de verdere verduurzaming van onze dorpen en steden mogelijk te maken moeten er stappen gezet worden. Het laten vervallen van de gasaansluitplicht in aangewezen gebieden, zodat deze gebieden geheel gasloos worden, is daar een voorbeeld van. Dit amendement regelt dat deze ambitie, die de afgelopen jaren door de VVD en de Minister van Economische Zaken is ingezet, ook in de praktijk uitgevoerd kan worden. Dit amendement zorgt er daarmee ook voor dat geen onnodige kosten hoeven worden gemaakt voor het vervangen van gasaansluitingen. Er kunnen door dit amendement slimme keuzes gemaakt worden in energieaansluitingen. Zo worden de netkosten voor huishoudens en ondernemers in de toekomst niet onnodig hoog. Het amendement regelt dat de gasaansluitplicht vervalt in gebieden die aangewezen zijn om geheel gasloos te worden. Bij de transitie naar een





datum 31 januari 2018

blad 9

duurzaam energiesysteem zullen steeds meer gebieden worden voorzien van warmte op via een andere bron dan gas. Voorbeelden zijn warmte-netten, als bedoeld in artikel 1, onderdeel c, van de Warmtewet, en «all electric» gebieden, waar alleen een net voor elektriciteit aanwezig is en waar met bijvoorbeeld warmtepompen in de warmtevraag wordt voorzien. In deze gebieden hoeft geen gastransportnet te worden aangelegd en is de netbeheerder – uitgezonderd de netbeheerder van het landelijk gastransportnet vrijgesteld van de verplichtingen voor het realiseren van aansluiting en het transport. Het amendement regelt dit door een wijziging van artikel 10 van de Gaswet. De bevoegdheid om te besluiten of een gebied geheel gasloos moet worden, wordt gelegd bij de gemeenten. Zij staan bij de uitvoering van de energietransitie aan de basis van de besluitvorming over de vraag of en in welke gebieden de aansluitplicht voor gas kan vervallen. Een college van burgemeester en wethouders kan alleen besluiten een gebied (een of meerdere straten of een of meerdere wijken) als een gasloos gebied aan te wijzen indien wordt voorzien in een alternatieve verwarmingsvoorziening. Als een college van burgemeester en wethouders hebben besloten dat een bepaald gebied gasloos zal zijn, vervallen voor de netbeheerder die actief is in het gebied waarin deze straat of wijk ligt, de verplichtingen om daar verbruikers aan te sluiten en ten behoeve van hen gas te transporteren. Indien de verbruikers er in dat gebied eerst wel aangesloten waren op het gastransportnet, vervalt voor de betreffende netbeheerder niet de verplichting om de aansluiting en het gastransportnet te verwijderen. Om inzichtelijk te hebben welke straten en wijken gasloos zijn, moeten gemeenten hun besluit melden bij de Autoriteit Consument en Markt (ACM). ACM zal deze gebieden vervolgens registreren en openbaar maken op de website. Thans biedt artikel 1b, eerste lid, onderdeel f, van de Gaswet de mogelijkheid om gebieden in de Gebiedsindelingscode gas uit te zonderen van de aansluitplicht. Omdat de bevoegdheid tot het aanwijzen van gasloze gebieden uitdrukkelijk bij de gemeenten wordt gelegd, ligt het niet voor de hand dat ACM deze gebieden in de Gebiedsindelingscode kan uitzonderen; om deze reden wordt het aanwijzen van de gebieden in artikel 10 van de Gaswet opgenomen. De tweede uitzonderingsmogelijkheid van het huidige artikel 12b, eerste lid, onderdeel f, wordt niet uit die bepaling geschrapt. Dit betreft het uitzonderen van gebieden waar een netbeheerder niet op economische, voorwaarden een gastransportnet in werking kan hebben, onderhouden of ontwikkelen. Het voorgestelde artikel XIIIa bepaalt dat ACM de gebieden die nu op grond van artikel 12b, eerste lid, onderdeel f, van de Gaswet zijn uitgezonderd van aansluitplicht, opneemt in het register. Op deze manier wordt voorkomen dat gemeenten de gebieden die nu op grond van het voornoemde artikel zijn aangewezen omdat zich in dat gebied een warmtenet bevindt of gaat bevinden, na de inwerkingtreding van het wetsvoorstel door de gemeenten moeten worden aangewezen.

### **Ingetrokken**

#### **Artikel II, onderdeel N**

8 (Van Veldhoven) over het laten vervallen van de gasaansluitingsplicht voor nieuwbouwwoningen

Dit amendement regelt dat de aansluitplicht op gas voor nieuwbouwwoningen niet langer geldt. In de plaats van gasaansluitingen worden hier duurzame alternatieven zoals elektriciteit met warmtepompen of warmtenetten aangelegd. Het bevoegd gezag krijgt de



datum 31 januari 2018

blad 10

mogelijkheid om te bepalen dat de netwerkbeheerder alsnog in gasaansluitingen voorziet indien de maatschappelijke kosten en baten afweging dit noodzakelijk maakt. De Autoriteit Consument en Markt toetst of aan die noodzakelijkheid is voldaan. Met dit amendement beoogd de indiener om vaart te maken met de energietransitie en de consumptie van Gronings gas te verminderen. Op dit moment worden nieuwbouwwijken namelijk nog steeds aangesloten op het gasnetwerk aangezien de netwerkbeheerders verplicht zijn aansluitingen te regelen. Omdat gasnetwerken een lange investeringsduur hebben, zullen wijken die nu met gasaansluitingen gebouwd worden, waarschijnlijk nog decennia lang van gas gebruik maken. De indiener wil dit voorkomen, en ervoor zorgen dat nieuwbouwwijken in principe zonder aansluitingen op gas worden gebouwd, en in plaats daarvan duurzame alternatieven krijgen. In de Energieagenda was reeds tot de afschaffing van de aansluitplicht besloten, maar dit is desondanks nog geen onderdeel van de voorliggende wet Voortgang Energietransitie. De indiener is van mening dat het besluit tot afschaffen van de aansluitplicht in deze wetgeving moet worden verankerd om ervoor te zorgen dat nieuwbouwprojecten zo snel mogelijk van het gas af kunnen.

**Ingetrokken**

## **Artikel II, onderdeel N**

### **Invoegen Artikel XIII A, na artikel XIII**

17 (Van Tongeren) over het schrappen van de gasaansluitplicht voor nieuwbouwwoningen

Op dit moment is het nog zo dat een netbeheerder verplicht is om een woning aan te sluiten op het gasnet voor een ieder die dit verzoekt. Dit zorgt voor onduidelijkheid en onzekerheid voor burgers, bestuurders, bouwers en ontwikkelaars. Met dit amendement wordt de gasaansluitplicht in de Gaswet voor nieuwbouwwoningen geschrapt en zijn nieuwe gasaansluitingen voor woningen niet meer verplicht. Het schrappen van de aansluitplicht voor woningen is nodig om aardgasloos bouwen als nieuwe heldere norm te introduceren, en dus om te voorkomen dat er onnodig gasleidingen of -netten worden aangelegd. In dit amendement is de standaardsituatie dat er geen aansluitplicht geldt. Dit scheelt onnodige inspanning van de betrokken partijen vragen om onder de gasaansluitplicht uit te komen. Hier kan slechts met zwaarwegende redenen van worden afgeweken door het college van burgemeester en wethouders, bijvoorbeeld het voorkomen van onredelijke vertragingen bij de bouw van nieuwbouwwoningen als er voor één of enkele panden lang gewacht moet worden op aanpassing van het elektriciteitsnet. Argumenten over de financiële kosten kunnen niet worden beschouwd als zwaarwegende redenen. Door het schrappen van de gasaansluitplicht worden onnodige kosten voorkomen. Aangezien de regering als doel heeft om uiterlijk 2050 aardgasvrij te zijn hoeven dankzij dit amendement in de toekomst geen extra investeringen te worden gedaan om alsnog van het gas te gaan. Ook wordt hiermee een «lock-in» effect voorkomen: het risico is dat wijken langer aardgas zullen gebruiken omdat de netten er nu eenmaal liggen. Tevens draagt dit amendement bij aan het verlagen van de gaswinning in Groningen, waardoor het risico op aardbevingen lager wordt.

**Ingetrokken**



datum 31 januari 2018

blad 11

## Moties

41 (Yesilgöz-Zegerius en Bisschop) over de verantwoordelijkheid voor de laadapparatuur  
**Aangenomen. Voor: D66, de VVD, de SGP, het CDA, de ChristenUnie, de PVV en FvD**

40 (Moorlag c.s.) over het vermijden van onnodige investeringen  
**Met algemene stemmen aangenomen**

38 (Van Tongeren c.s.) over de herkomst van aardgas en biogas transparanter maken  
**Aangenomen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, 50PLUS, D66, de VVD, de SGP, het CDA en de ChristenUnie**

37 (Van Tongeren en Van der Lee) over niet méér gas winnen uit kleine velden  
**Aangehouden**

36 (Van der Lee c.s.) over een eerlijker verdeling van bekabelingskosten  
**Aangenomen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, 50PLUS, D66, de SGP, het CDA en de ChristenUnie**

35 (Kops) over een nieuw energie- en klimaatakkoord  
**Verworpen. Voor: SP, de PvdD, DENK, de PVV en FvD**

34 (Kops) over de kosten van energietransitie  
**Verworpen. Voor: PVV en FvD**

33 (Beckerman c.s.) over een campagne over verduurzamingsmogelijkheden  
**Verworpen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK en 50PLUS**

32 (Beckerman c.s.) over kosteloze verwijdering van gasaansluitingen voor huishoudens  
**Verworpen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, 50PLUS en de SGP**

31 (Dik-Faber en Jetten) over transparantie over de herkomst van elektriciteit  
**Aangenomen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, 50PLUS, D66, het CDA en de ChristenUnie**

30 (Dik-Faber) over de kosten van verkabeling van hoogspanningskabels  
**Aangenomen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, 50PLUS, D66, de VVD, de SGP, het CDA, de ChristenUnie en FvD**